

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 60.672/1
van 21 december 2016

over

een ontwerp van koninklijk
besluit 'tot wijziging van het
koninklijk besluit van
21 november 1960 houdende
de statuten van het Intern
compensatiefonds voor de
diamantsector'

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

avis 60.672/1
du 21 décembre 2016

sur

un projet d'arrêté royal
'modifiant l'arrêté royal du
21 novembre 1960 portant les
statuts du Fonds de
compensation interne pour le
secteur du diamant'

Op 15 december 2016 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Werk verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 november 1960 houdende de statuten van het Intern compensatiefonds voor de diamantsector’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 20 december 2016. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Wouter PAS, staatsraden, Marc RIGAUX en Michel TISON, assessoren, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Jonas RIEMSLAGH, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 21 december 2016.

*

Le 15 décembre 2016, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre de l'Emploi à communiquer un avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté royal ‘modifiant l'arrêté royal du 21 novembre 1960 portant les statuts du Fonds de compensation interne pour le secteur du diamant’.

Le projet a été examiné par la première chambre le 20 décembre 2016. La chambre était composée de Marnix VAN DAMME, président de chambre, Wilfried VAN VAERENBERGH et Wouter PAS, conseillers d'État, Marc RIGAUX et Michel TISON, assesseurs, et Wim GEURTS, greffier.

Le rapport a été présenté par Jonas RIEMSLAGH, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Marnix VAN DAMME, président de chambre.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 21 décembre 2016.

*

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd door de omstandigheid

“dat voormeld ontwerp van koninklijk besluit de continuering voorziet van het zogenaamde sociaal plan in de diamantsector, ingesteld door het Protocol van 29 juni 2006 met betrekking tot de invoering van een nieuw sociaal plan in de diamantsector, gesloten tussen de vertegenwoordigers van de diamantnijverheid, de diamanthandel, de representatieve werknemersorganisaties en de federale regering;

Dat de beheersorganen van het Intern compensatiefonds voor de diamantsector, met name het Bijzonder Beheerscomité 2 en het Algemeen Beheersorgaan, aan de Koning het advies hebben uitgebracht om voor het jaar 2017 het percentage van de compensatiebijdrage op 0,006 % van de waarde van elke transactie van diamant vast te leggen;

Dat de Koning, op grond van het koninklijk besluit van 21 november 1960 houdende de statuten van het Intern compensatiefonds voor de diamantsector, het percentage van de zgn. compensatiebijdrage op de waarde van elke transactie van diamant, jaarlijks of halfjaarlijks vastlegt;

Dat de voormelde ter zake bevoegde adviesverlenende beheersorganen van het Intern compensatiefonds voor de diamantsector hun advies slechts wensten te verstrekken in de laatste maand van het derde trimester van het jaar 2016, teneinde, op basis van de inkomsten (compensatiebijdragen) en de uitgaven (compensatie-uitkeringen) in het voormelde sociaal plan, met meer accuraatheid het percentage van de compensatiebijdrage voor het jaar 2017 te kunnen vastleggen;

Dat het voormeld ontwerp van koninklijk besluit ook de mogelijkheid schept opdat het bedrag aan uit te betalen compensatie-uitkeringen het maximumbedrag voorzien in de Europese Verordening (EU) nr. 1407/2013 van de commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun, zou kunnen bedragen; dat, tot op heden, het maximumbedrag aan compensatie-uitkeringen beperkt was tot een bedrag van maximum 50.000 euro per onderneming, over een periode van één kalenderjaar; dat het bedrag aan compensatie-uitkeringen, bij de start van het sociaal plan in de diamantsector op 1 januari 2007, op 50.000 euro werd gesteld om reden dat de toen in ontwerp (najaar 2006) zijnde Europese verordening met betrekking tot de minimis-steun, slechts een maximumbedrag voorzag van 150.000 euro, per onderneming, over een periode van drie belastingjaren; dat de Europese Verordening (EU) nr. 1998/2006 van de Commissie van 15 december 2006 betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het Verdrag op de-minimissteun, uiteindelijk voorzag in een maximumbedrag aan de minimis-steun van 200.000 euro per onderneming, over een periode van drie belastingjaren; dat van de verhoging van dit bedrag een positief effect voor de tewerkstelling in de sector wordt verwacht;

Dat voormeld ontwerp van koninklijk besluit dringend noodzakelijk is 1) omwille van het feit dat de rechtsbasis waarbij voormeld percentage wordt vastgelegd, gecreëerd en het overeenkomstige koninklijk besluit genomen moet worden vóór het ingaan van het trimester waarin de bijdrage is verschuldigd, met name vóór het eerste trimester van het jaar 2017, 2) omwille van het feit dat de ‘schuldenaars van de compensatiebijdrage’, met name de diamanthandelaars uit de sector, zo spoedig mogelijk op de hoogte moeten

worden gesteld van de hen opgelegde verplichting met betrekking tot het betalen van de compensatiebijdrage voor het jaar 2017 en 3) dat ook de diamantnijveraars en de administratieve diensten van het Intern Compensatiefonds voor de diamantsector zo spoedig mogelijk op de hoogte moeten worden gesteld van het gegeven dat het mogelijks toe te kennen maximumbedrag aan compensatie-uitkeringen is verhoogd.”

*

2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

3. Het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt tot het wijzigen van het koninklijk besluit van 21 november 1960 ‘houdende de statuten van het Intern compensatiefonds voor de diamantsector’.

Artikel 1 van het ontwerp beoogt artikel 12, § 1, van het koninklijk besluit van 21 november 1960 te vervangen teneinde het bedrag vast te stellen van de compensatiebijdrage die natuurlijke personen of rechtspersonen, die als hoofdzakelijke of bijkomstige bedrijvigheid de diamanthandel of de diamantnijverheid hebben, voor het eerste, tweede, derde en vierde trimester van het jaar 2017 moeten betalen aan het Intern compensatiefonds voor de diamantsector.

Artikel 2 van het ontwerp strekt tot het vervangen van artikel 16, § 2, eerste lid, van het koninklijk besluit van 21 november 1960, dat nadere regels (niet: modaliteiten) bevat voor de uitkering van de compensatie-uitkeringen, met het oog op het aanpassen van het maximumbedrag van de compensatie-uitkeringen in het licht van de gewijzigde Europese staatssteunreglementering.

Het is de bedoeling dat de ontworpen regeling op 1 januari 2017 in werking treedt (artikel 3 van het ontwerp).

4. Artikel 1 van het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 3bis, eerste lid, van de wet van 12 april 1960 ‘tot oprichting van een intern compensatiefonds voor de diamantsector’. Deze bepaling draagt de Koning onder meer op om het percentage te bepalen van de waarde van elke transactie van diamant dat verschuldigd is ter financiering van het compensatiefonds.

Voor het bepaalde in artikel 2 van het ontwerp moet als rechtsgrond een beroep worden gedaan op de algemene bevoegdheid om de wetten uit te voeren, waarover de Koning beschikt met toepassing van artikel 108 van de Grondwet, gelezen in samenhang met artikel 5, 2°, van de wet van 12 april 1960. De laatstgenoemde wetsbepaling luidt als volgt:

“De statuten van het [Intern compensatiefonds voor de diamantsector] moeten vermelden:

(...)

2° de regelen met betrekking tot het bepalen van de personen die de in artikel 2, 1°, bedoelde voordelen¹ kunnen genieten, de aard en het bedrag van deze uitkeringen en de regelen van toekenning en vereffening;

De personen die de in artikel 2, 2°, bedoelde compensatie-uitkeringen² kunnen genieten, de aard en het bedrag van deze uitkeringen en de regelen van toekenning en vereffening; bij de toekenning van de compensatie-uitkeringen wordt rekening gehouden met de Europese regels inzake de minimissteun.

(...)”.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

5. Rekening houdend met hetgeen onder randnummer 4 is opgemerkt met betrekking tot de rechtsgrond, vervange men het eerste lid van de aanhef van het ontwerp, zoals het om advies is voorgelegd, door de volgende twee leden:

“Gelet op de Grondwet, artikel 108;

Gelet op de wet van 12 april 1960 tot oprichting van een intern compensatiefonds voor de diamantsector, artikel 3bis, eerste lid, ingevoegd bij de wet van 26 maart 1999 en gewijzigd bij de wetten van 27 december 2006 en 24 juli 2008, en artikel 5, 2°, vervangen bij de wet van 26 maart 1999 en gewijzigd bij de wet van 27 december 2006;”.

6. In het lid van de aanhef waarin wordt verwezen naar het advies van de Raad van State moet de verwijzing naar “artikel 84, § 1, eerste lid, 2°,” van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, worden vervangen door een verwijzing naar “artikel 84, § 1, eerste lid, 3°,” van die wetten.

*

¹ Bedoeld worden de “bijkomende sociale voordelen aan de diamantarbeiders” waarvan de financiering, het toekennen en het uitbetalen door artikel 2, 1°, van de wet van 12 april 1960 aan het Intern compensatiefonds voor de diamantsector worden opgedragen.

² In artikel 2, 2°, van de wet van 12 april 1960 wordt het Intern compensatiefonds voor de diamantsector belast met “het financieren en het uitbetalen van interne compensatie-uitkeringen aan werkgevers die werklieden of werksters tewerkstellen aan het eigenlijke bewerken van diamant, zijnde het klieven, het slijpen, het snijden, het verstellen en het zagen van diamant”.

1. Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée par la circonstance

« dat voormeld ontwerp van koninklijk besluit de continuering voorziet van het zogenaamde sociaal plan in de diamantsector, ingesteld door het Protocol van 29 juni 2006 met betrekking tot de invoering van een nieuw sociaal plan in de diamantsector, gesloten tussen de vertegenwoordigers van de diamantnijverheid, de diamanthandel, de representatieve werknemersorganisaties en de federale regering;

Dat de beheersorganen van het Intern compensatiefonds voor de diamantsector, met name het Bijzonder Beheerscomité 2 en het Algemeen Beheersorgaan, aan de Koning het advies hebben uitgebracht om voor het jaar 2017 het percentage van de compensatiebijdrage op 0,006 % van de waarde van elke transactie van diamant vast te leggen;

Dat de Koning, op grond van het koninklijk besluit van 21 november 1960 houdende de statuten van het Intern compensatiefonds voor de diamantsector, het percentage van de zgn. compensatiebijdrage op de waarde van elke transactie van diamant, jaarlijks of halfjaarlijks vastlegt;

Dat de voormelde ter zake bevoegde adviesverlenende beheersorganen van het Intern compensatiefonds voor de diamantsector hun advies slechts wensten te verstrekken in de laatste maand van het derde trimester van het jaar 2016, teneinde, op basis van de inkomsten (compensatiebijdragen) en de uitgaven (compensatie-uitkeringen) in het voormelde sociaal plan, met meer accuraatheid het percentage van de compensatiebijdrage voor het jaar 2017 te kunnen vastleggen;

Dat het voormeld ontwerp van koninklijk besluit ook de mogelijkheid schept opdat het bedrag aan uit te betalen compensatie-uitkeringen het maximumbedrag voorzien in de Europese Verordening (EU) nr. 1407/2013 van de commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun, zou kunnen bedragen; dat, tot op heden, het maximumbedrag aan compensatie-uitkeringen beperkt was tot een bedrag van maximum 50.000 euro per onderneming, over een periode van één kalenderjaar; dat het bedrag aan compensatie-uitkeringen, bij de start van het sociaal plan in de diamantsector op 1 januari 2007, op 50.000 euro werd gesteld om reden dat de toen in ontwerp (najaar 2006) zijnde Europese verordening met betrekking tot de minimis-steun, slechts een maximumbedrag voorzag van 150.000 euro, per onderneming, over een periode van drie belastingjaren; dat de Europese Verordening (EU) nr. 1998/2006 van de Commissie van 15 december 2006 betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het Verdrag op de-minimissteun, uiteindelijk voorzag in een maximumbedrag aan de minimis-steun van 200.000 euro per onderneming, over een periode van drie belastingjaren; dat van de verhoging van dit bedrag een positief effect voor de tewerkstelling in de sector wordt verwacht;

Dat voormeld ontwerp van koninklijk besluit dringend noodzakelijk is 1) omwille van het feit dat de rechtsbasis waarbij voormeld percentage wordt vastgelegd, gecreëerd en het overeenkomstige koninklijk besluit genomen moet worden vóór het ingaan van het trimester waarin de bijdrage is verschuldigd, met name vóór het eerste trimester van het jaar 2017, 2) omwille van het feit dat de 'schuldenaars van de compensatiebijdrage', met name de diamanthandelaars uit de sector, zo spoedig mogelijk op de hoogte moeten worden gesteld van de hen opgelegde verplichting met betrekking tot het betalen van de

compensatiebijdrage voor het jaar 2017 en 3) dat ook de diamantnijveraars en de administratieve diensten van het Intern Compensatiefonds voor de diamantsector zo spoedig mogelijk op de hoogte moeten worden gesteld van het gegeven dat het mogelijks toe te kennen maximumbedrag aan compensatie-uitkeringen is verhoogd ».

*

2. Conformément à l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, la section de législation a dû se limiter à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique et de l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

3. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis a pour objet de modifier l'arrêté royal du 21 novembre 1960 'portant les statuts du Fonds de compensation interne pour le secteur du diamant'.

L'article 1er du projet vise à remplacer l'article 12, § 1er, de l'arrêté royal du 21 novembre 1960 afin de fixer le montant de la cotisation de compensation que les personnes physiques ou morales, qui ont comme activité principale ou accessoire l'industrie ou le commerce du diamant, doivent payer au Fonds de compensation interne pour le secteur du diamant pour le premier, le deuxième, le troisième et le quatrième trimestre de l'année 2017.

L'article 2 du projet vise à remplacer l'article 16, § 2, alinéa 1er, de l'arrêté royal du 21 novembre 1960, qui contient les modalités de versement des allocations de compensation, dans le but d'adapter le montant maximum de celles-ci au regard de la réglementation européenne modifiée en matière d'aides d'État.

L'intention est que le régime en projet entre en vigueur le 1er janvier 2017 (article 3 du projet).

4. L'article 1er du projet trouve un fondement juridique dans l'article 3bis, alinéa 1er, de la loi du 12 avril 1960 'portant création d'un Fonds de compensation interne pour le secteur du diamant'. Cette disposition charge le Roi notamment de fixer le pourcentage de la valeur de chaque transaction diamantaire dû pour le financement du fonds de compensation.

En ce qui concerne l'article 2 du projet, il convient d'invoquer à titre de fondement juridique le pouvoir général d'exécution des lois que le Roi tire de l'article 108 de la Constitution, combiné avec l'article 5, 2°, de la loi du 12 avril 1960. Cette dernière disposition légale s'énonce comme suit :

« Les statuts du [Fonds de compensation interne pour le secteur du diamant] doivent mentionner :

(...)

2° les règles déterminant les personnes qui peuvent bénéficier des avantages ¹ accordés par l'article 2, 1°, la nature et le montant de ces allocations, ainsi que leurs modalités d'octroi et de liquidation;

Les personnes qui peuvent bénéficier des allocations de compensation ² accordées par l'article 2, 2°, la nature et le montant de ces allocations, ainsi que leurs modalités d'octroi et de liquidation; lors de l'octroi des allocations de compensation, il est tenu compte des règles européennes concernant les aides de minimis.

(...) ».

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

5. Eu égard à l'observation formulée au point 4 en ce qui concerne le fondement juridique, on remplacera le premier alinéa du préambule du projet, tel qu'il a été soumis pour avis, par les deux alinéas suivants :

« Vu la Constitution, l'article 108;

Vu la loi du 12 avril 1960 portant création d'un Fonds de compensation interne pour le secteur du diamant, l'article 3bis, alinéa 1er, inséré par la loi du 26 mars 1999 et modifié par les lois des 27 décembre 2006 et 24 juillet 2008, et l'article 5, 2°, remplacé par la loi du 26 mars 1999 et modifié par la loi du 27 décembre 2006; ».

6. À l'alinéa du préambule qui fait mention de l'avis du Conseil d'État, la référence à « l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2° » des lois coordonnées sur le Conseil d'État, sera remplacée par une référence à « l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3° » de ces lois.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME

¹ Sont visés les « avantages sociaux complémentaires aux ouvriers diamantaires », dont le financement, l'octroi et le paiement sont confiés au Fonds de compensation interne pour le secteur du diamant par l'article 2, 1°, de la loi du 12 avril 1960.

² L'article 2, 2°, de la loi du 12 avril 1960 charge le Fonds de compensation interne pour le secteur du diamant « [du] financement et [du] paiement d'allocations de compensation internes aux employeurs qui occupent des ouvriers ou des ouvrières au travail effectif du diamant, c'est-à-dire le clivage, le polissage, le brutage, le sertissage et le sciage du diamant ».